

การจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืนการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมผ้าปักชาวเหยา
เทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน
ซู เซีย^{1*} และ วันชัย แก้วไทรสุน²

Sustainable development management, innovative fashion design,
Yao embroidery Longsheng County Guangxi Zhuang Autonomous Region
People's Republic of China
Xu Xia^{1*} and Wanchai Kaewsaisoon²

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bangkokthonburi University

*Corresponding author. E-mail address : visa6696@gmail.com

received: February 12,2026 revised: March 18,2025 accepted: May 25,2026

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1. ศึกษาประวัติพัฒนาการและนวัตกรรมการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมเทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน 2. ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่พัฒนาการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมที่ยั่งยืน 3. เสนอรูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมเทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้วิจัยใช้วิธีการผสมผสานระหว่างวิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เลือกกลุ่มประชากรเจ้าหน้าที่รัฐ ศิลปินผู้สร้างสรรค์ ผู้นำชุมชน นักวิชาการ และนักศึกษารวม 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือแบบสอบถามโดยศิลปินและผู้นำชุมชน โดเด่นที่สุดในระดับ "มากที่สุด" ส่วนกลุ่มที่เหลืออยู่ในระดับ "มาก" ผลการศึกษาเรื่องประวัติศาสตร์และพัฒนาการของผ้าปักเหยา มีเอกสารและตำนานที่กล่าวเริ่มแรกของผ้าปักใช้เพื่อตกแต่งร่างกายเริ่มตั้งแต่ในสมัยราชวงศ์สุย การศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ จะต้องมีความเหมาะสมยุคที่ใช้สร้างสรรค์ การฟื้นความมีชีวิตชีวา การรวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการ ให้กับผู้สร้างสรรค์ได้กลับนำมาใช้ เรื่องรูปแบบองค์ประกอบผ้าปักเหยา จำเป็นจะต้องมีความรู้เรื่ององค์ประกอบของผ้าปัก ด้านเทคนิค วิธีการสร้างงานลวดลายสีสันที่นำมาใช้ ความงาม ตลอดจนความหมายของลายและประเพณี นอกจากนั้นจำเป็นต้องมีการผสมผสานรูปแบบและเรียนรู้ในประเทศและต่างประเทศกับความทันสมัย ของการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์สมัยใหม่ การสร้างรูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนของผ้าปักเหยา รูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม ได้รูปแบบการจัดการการพัฒนาการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม 4 ปัจจัยหลัก แนวทางประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ แบบองค์ประกอบผ้าปักเหยา การผสมผสานรูปแบบในประเทศและต่างประเทศกับความทันสมัยของแฟชั่น และปัจจัยที่ใช้เทคโนโลยี ในการสร้างสรรค์สมัยใหม่

คำสำคัญ: การจัดการพัฒนาที่ยั่งยืน การออกแบบแฟชั่น นวัตกรรม การปักเหยา

ABSTRACT

The objectives of the research are 1) to study the history of development and innovation of embroidery in innovative fashion design. Longsheng County Guangxi Zhuang Autonomous Region People's Republic of China 2) Study and analyze various factors that develop sustainability in innovative fashion design. 3) Propose a management model for sustainable development in innovative fashion design. Longsheng County Guangxi

Zhuang Autonomous Region People's Republic of China. The researcher used a combination of qualitative and quantitative methods. Select the population of government officials Creative artists, community leaders, academics, and students, totaling 150 people. The researcher selected the questionnaire tools by artists and community leaders. Most prominent at the "most" level, while the remaining groups were at the "very" level. The results of the study on the history and development of Pakyao cloth There are documents and legends that say that embroidery was first used to decorate the body starting in the Sui Dynasty. Studying various factors must have creative application approaches. regaining life Collection of academic knowledge for the creator to use again Regarding the pattern and composition of Yao embroidery fabric It is necessary to have knowledge about the composition of embroidery fabric, technical aspects, and methods of creating work. The colorful patterns used, the beauty, as well as the meaning of the patterns and traditions. Creation of a sustainable development management model for Pak Yao cloth Sustainable development management model in innovative fashion design Longsheng County Guangxi Zhuang Autonomous Region People's Republic of China Obtain a management model for the development of innovative fashion design with 4 main factors and creative application guidelines. embroidery fabric element pattern Combining domestic and international styles with the latest in fashion. And the fourth factor is the use of technology. in modern creativity.

Keywords: Sustainable Development Management Fashion Design Innovation Yao Embroidery

บทนำ

จากประวัติศาสตร์ของชาติพันธุ์เย้า เป็นชาติพันธุ์หนึ่งที่อาศัยอยู่ในเขตปกครองตนเองหลงเซิง กว่างซีจ้วง ระหว่างชายแดนมณฑลหูหนานกับมณฑลกว่างซี ที่เชิงเขาเยว่เฉิงหลงทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มณฑลนี้มีชื่อเสียงในการปกป้องระบบนิเวศวิทยาและการท่องเที่ยวทั้งภูมิภาค สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์เย้าแล้วมีความโดดเด่นเรื่องการปักผ้าที่มีฝีมืออันปราณีต ที่ผ่านมารัฐบาลได้ประกาศเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และเป็นสิ่งสำคัญที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการปกป้อง

การเย็บปักถักร้อย มีต้นกำเนิดมาจากการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นองค์ประกอบของวัฒนธรรม เป็นอัตลักษณ์ของผู้ผลิตแต่ละพื้นที่ สำหรับชนเผ่าเย้าในเทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองซีจ้วง เป็นชนเผ่าหนึ่งที่มีเครื่องแต่งกายในรูปแบบทยอยม และปักโดยชาวเย้าเอง ซึ่งเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานานพันปี ชนเผ่าเย้ามีความชำนาญในด้านเทคนิคต่าง ๆ เช่น การทอผ้า การปัก การทำบาติก และการผลิตผ้าไหม ตัวอย่างผ้าปักเย้า รูปแบบการปักนั้นสร้างขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องมีการร่างหรือแม่แบบใด ๆ โดยอาศัยเพียงความจำเท่านั้น รูปแบบต่าง ๆ จะแสดงภาพนก สัตว์ ดอกไม้ และต้นไม้ พร้อมด้วยภาพที่เหมือนจริงและสีสันที่นุ่มนวลสดใสในชุมชนท้องถิ่น ชาวเย้ายังคงสวมชุดที่ทอเอง ย้อมเอง และปักเอง โดยรักษางานฝีมือดั้งเดิมไว้ในรูปแบบเดิม สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงประเพณีการดำรงชีวิต ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าและแนวคิดด้านสุนทรียศาสตร์ เป็นงานปักผ้าที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของผู้คนในชุมชนที่สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อประโยชน์ใช้สอยและความงามในการแต่งกายที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และบอกเล่าถึงเรื่องราวของบริบทสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องของชุมชน แต่เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เข้ามาเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม จึงทำให้งานปักเย้าค่อยเลือนหายไปจากสังคม ทางภาครัฐและชุมชนเล็งเห็นความสำคัญของงานปักเย้า เนื่องด้วยเกรงว่าวิถีวัฒนธรรมสิ่งนี้จะเลือนหายไป จึงพยายามหาวิธีการอนุรักษ์งานปักผ้าดั้งเดิมให้คงอยู่ นั่นจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะงานปักผ้าหรือที่เรียกว่า ปักเย้าจะสามารถคงอยู่และสามารถส่งผ่านเรื่องราวของวิถีวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ได้อย่างยั่งยืนสืบไปในอนาคต โดยผ่านการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะทำให้ภูมิปัญญานี้ยังคงอยู่และได้รับการสืบทอดต่อคนรุ่นหลังได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับยุคสมัย อีกทั้งส่วนใหญ่มีนักวิชาการศึกษาในประเด็นเชิงวัฒนธรรม ยังขาดการศึกษาเชิงแฟชั่น และประเด็นการจัดการนวัตกรรม

ภาพ 1-2 สตรีกลุ่มชาติพันธุ์เหยา แสดงทักษะการเย็บปักถักร้อยของพวกเธอในหมู่บ้านเซียวโจ้ ตำบลหลงจี 3 อาเภอหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง. ปรับปรุงจาก “Newspaper (น. 8)” โดย Pan Zhixiang, 2567.
<http://en.people.cn/n3/2024/0308/c98649-20142712.html>

การเย็บปักเหยามีคุณค่าทางศิลปะและประวัติศาสตร์สูงมากเป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่าและของประเทศชาติ การนำเอาผ้าปักมาประยุกต์ในการออกแบบแฟชั่น จะมีส่วนช่วยปกป้องและสืบทอดวัฒนธรรมช่วยเพิ่มพลังชีวิตให้กับผู้สร้างสรรค์ผลงานในด้านจิตใจและสร้างเศรษฐกิจที่ดีขึ้น สอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบันในการดำรงชีวิต จากการนำผลงานผ้าปักเข้าสู่แฟชั่นเชิงนวัตกรรมสมัยใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นแล้วการวิจัยเรื่องนี้จึงมีความสำคัญที่จะปกป้องรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติพันธุ์เหยา แสดงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ เพิ่มคุณค่าความสำคัญทางเศรษฐกิจ คุณค่าทางวิชาการ คุณค่าและพัฒนาต่อยอดในทุกมิติ ที่จะทำให้ให้รูปแบบงานศิลปะปักผ้าเหยา ของกลุ่มชาติพันธุ์เหยาไว้ให้ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาประวัติพัฒนาการและนวัตกรรมการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม เทศมณฑลหลงเซิงเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน
2. ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่พัฒนาการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมให้ยั่งยืน
3. เสนอรูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม เทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทบทวนการศึกษาในการวิจัย การจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืนของการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม เทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์งานวรรณกรรมโดยมีความ สำคัญดังนี้

การจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืน

การจัดการมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural heritage management: CHM) หมายถึง ระบบการดูแลรักษา อนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ให้คงอยู่ยาวนานเพื่อส่งต่อให้คนรุ่นหลัง โดยเน้นความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ การตีความเพื่อการศึกษา และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แนวทางหลักในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ การอนุรักษ์และรักษา (Preservation) การจัดการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory management) การฟื้นฟูและสืบสาน (Restoration & Revitalization) การใช้ประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ (Utilization) การถ่ายทอดและการศึกษา (Education)

ในแง่ของการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนของการเย็บปักถักร้อยในการออกแบบแฟชั่นนวัตกรรม และการจัดการความยั่งยืนของนักวิชาการ การเย็บปักถักร้อยของชนชั้นเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและศิลปะ ที่เป็นเอกลักษณ์ในการออกแบบแฟชั่นที่ทันสมัย ในการถ่ายทอดงานฝีมือดั้งเดิม และนวัตกรรม แต่ยังมีอำนาจในการพัฒนาแฟชั่นที่ยั่งยืน สอดคล้อง (Zhang , 2021) การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวคิดใหม่ที่มุ่งแก้ไขความขัดแย้งหลายประการในการพัฒนามนุษย์ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในการรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรม ส่งเสริม

ความเท่าเทียมกันทางวัฒนธรรม และประกันความเท่าเทียมระหว่างรุ่น ด้วยการบูรณาการการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แนวปฏิบัติทางสังคมที่สำคัญได้ถูกสร้างขึ้น แนวทางปฏิบัตินี้เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงองค์ประกอบ โครงสร้าง และหน้าที่ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และระบบการคุ้มครองที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมมนุษย์โดยละเอียด ซึ่งสะท้อนถึงแนวทางปฏิบัติในการคุ้มครองคุณภาพสูง (Song, 2023) ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ครอบคลุมประเด็นสำคัญต่าง ๆ เช่น การศึกษา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) หลักการทางจริยธรรม และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับโลกและการศึกษา ปี ค.ศ. 2030 มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาระดับโลก ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ (Chui, 2013) การเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดระหว่างการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และการพัฒนาที่ยั่งยืนเน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมของ UNESCO ในสาขานี้ เช่น การออกแนวปฏิบัติและกรอบการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ความพยายามเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อบูรณาการการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เข้ากับกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับโลก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับถึงศักยภาพในการส่งเสริมความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การดำเนินการตามกลยุทธ์การพัฒนาที่ยั่งยืนให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องบูรณาการการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในระดับชาติ โดยไม่เพียงแต่คำนึงถึงมิติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสันติภาพและความมั่นคงด้วยแนวทางหลายมิตินี้ ได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมความสำเร็จของเป้าหมายด้านสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคและความยั่งยืน โดยที่การคุ้มครองและการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นเส้นทางสำคัญเอกสารยังเน้นย้ำความเข้าใจถึงบทบาทของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในการพัฒนาที่ยั่งยืนจากมุมมองเชิงบูรณาการและทางประวัติศาสตร์โดยชี้ให้เห็นว่าการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมมีความสำคัญไม่เพียงแต่เพื่อประโยชน์ของประเพณีเท่านั้น แต่ยังรวมถึง การตอบสนองความต้องการข้ามรุ่นและประเด็นทางสังคมผ่านวิธีแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ เช่น ความปลอดภัยของอาหาร การดูแลสุขภาพแบบดั้งเดิม และการจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งจำเป็นสำหรับการส่งเสริมการพัฒนาสังคมแบบมีส่วนร่วม อาจกล่าวได้ว่า การจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นแนวทางในการจัดการเชื่อมโยงมรดกทางวัฒนธรรม ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิถีชีวิต และบริบทของสภาพสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย ด้วยการนำความรู้ดั้งเดิมเข้ามาใช้กับการใช้ชีวิตประจำวันในการทำเรื่องใช้ในครัวเรือน และยังคงอัตลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับยุคสมัยจึงถือว่าเป็นพหุวัฒนธรรมทางสังคมที่ควรปกป้องอนุรักษ์ไว้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในสังคม

การปักเย็บ

กลุ่มชาติพันธุ์เย็บเย็บเป็นชนกลุ่มน้อยของจีน ชาวเย็บเย็บส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน มีภูมิวัฒนธรรมทางวิถีชีวิตที่มากมายและทรงคุณค่า รวมทั้งมีงานหัตถกรรมฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนที่เลื่องชื่อ นั่นคือการปักเย็บที่เรียกว่าปักเย็บเย็บ คืองานปักเย็บที่ยังคงลวดลายอัตลักษณ์ของพื้นถิ่น เป็นลวดลายงานปักเย็บโบราณของกลุ่มชาติพันธุ์เย็บเย็บ ที่ทำใช้กันในชุมชนที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานจากบรรพบุรุษสู่รุ่นหลัง แต่ในปัจจุบันนี้ความนิยมในการปักเย็บเย็บลดลง เนื่องจากกระแสของโลกาภิวัตน์ เข้ามาครอบงำในสังคมจีนสมัยใหม่ รูปแบบของอาภรณ์ภัณฑ์ที่ใช้จึงเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ทำให้งานปักเย็บเย็บเริ่มเลือนหายไปจากสังคม สอดคล้อง (Chen, 2021) การสำรวจเทคนิคมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของกลุ่มชาติพันธุ์เย็บเย็บในการสอนการออกแบบแฟชั่นภายใต้ภูมิหลังของการบูรณาการข้ามพรมแดน เพื่อศึกษาวิธีการผานงานปักเย็บเย็บในงานของกลุ่มชาติพันธุ์เย็บเย็บในผู้เจียนกับหลักสูตรการออกแบบแฟชั่น จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญทำให้คนในชุมชนตระหนักและคุณค่าของภูมิวัฒนธรรมของตนที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงมีความพยายามที่จะปกป้องอนุรักษ์งานปักเย็บเย็บของตนไว้ จึงพยายามแสวงหาแนวทางในการพัฒนาปกป้องความรู้ดั้งเดิมมิให้สูญหายไป เพื่อให้ภูมิความรู้ยังคงอยู่ด้วยการบอกกล่าว และสืบทอดต่อชนรุ่นหลังโดยการลงมือปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่าง เพราะวิธีการเหล่านี้แทรกอยู่ในวิถีประจำวันของคน โดยเฉพาะในกลุ่มสตรีหญิงในชุมชน นั่นก็เป็นเพียงบางส่วนที่คนในชุมชน พยายามปกป้องภูมิวัฒนธรรมของตนให้คงอยู่สืบไป หากมีการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวทางในการปักเย็บเย็บ ด้วยการนำเสนอในรูปแบบการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมสมัยใหม่ อาจทำให้ภูมิวัฒนธรรมทางสังคมยังคงดำรงอยู่อย่างยั่งยืน และสอดคล้องรูปแบบสภาพบริบทของสังคมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นการพัฒนารูปแบบให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น จะทำให้งานปักเย็บเย็บอยู่ได้กลมกลืนกับวิถีของสังคม

การออกแบบสิ่งทอพื้นเมือง (Ethnic textile design) ผ้าปักเย็บเย็บเป็นงานผ้าพื้นเมือง เป็นศิลปะที่มีรากฐานมาจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและมรดกทางประเพณีของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์เย็บเย็บ การออกแบบเหล่านี้สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ และความสัมพันธ์กับธรรมชาติผ่านลวดลาย สี สัน และเทคนิคที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน

ภาพ 3-4 Pan Haiyan ผู้สืบทอดเทคนิคการปักเหยาหมรดทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้. ปรับปรุงจาก
“The successor of Yao ethnic embroidery in Guangxi,” โดย CGTN, 2024.
<http://en.people.cn/n3/2024/0308/c98649-20142712.html>

การออกแบบแฟชั่น

การออกแบบแฟชั่น คือการนำความรู้จากการมองเห็นหรือรับรู้จากประสาทสัมผัสต่าง ๆ มาพัฒนารูปแบบให้เป็นแนวทางใหม่ โดยเน้นถึงความงามและประโยชน์ใช้สอยให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นงานศิลปะที่ต้องอาศัยความชำนาญในการสร้างสรรค์ เพราะเป็นการพัฒนางานจากนามธรรมสู่รูปธรรม ด้วยการอาศัยความคิดและจินตนาการในการริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งมีการศึกษาหลายท่านให้คำนิยาม (ชลธิชา วงศ์อ่อนตา, 2557) ให้ความเห็นว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือกระบวนการสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งของมนุษย์มีความสวยงามโดดเด่น โดยใช้องค์ประกอบของทฤษฎีต่าง ๆ และใช้วัสดุนานาชนิดเป็นวัตถุดิบในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสนองความต้องการในการดำรงชีวิตประจำวันให้มีความสะดวกสบายขึ้น หรือเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทางกายภาพ หรือเพื่อพัฒนาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม (ณัฏฐินี ศรีบุญวงศ์, 2557) ให้ความเห็นว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ กิจกรรมการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (Design is a goal-directed problemsolving) เป็นการกระทำของมนุษย์ ด้วยจุดประสงค์ที่ต้องการแจ้งผลเป็นสิ่งใหม่ ๆ มีทั้งที่ออกแบบ เพื่อสร้างขึ้นใหม่ให้แตกต่างจากของเดิมหรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม ความสำคัญของการออกแบบ เป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่จะทำให้กระบวนการในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ประสบผลสำเร็จในตลาดและตรงตามเป้าหมาย (XU, 2006) ให้ความเห็นว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นข้อสรุปผลของความต้องการในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยการจัดวางแผนจัดตั้ง ขั้นตอน รู้จักเลือกวัสดุและวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการ โดยให้สอดคล้องกับรูปแบบและคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิด ตามความคิดสร้างสรรค์ อาจกล่าวได้ว่า การออกแบบเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนารูปแบบงานปักเหยาแบบดั้งเดิมให้มีรูปแบบที่ร่วมสมัยมากขึ้น โดยมีการปรับปรุงยุคที่ใช้กับเครื่องแต่งกายอาภรณ์ภัณฑ์ที่หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมกับวัย เพศ เทศกาล และฤดูกาล เนื่องจากเป็นเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการพัฒนาออกแบบจึงมีส่วนช่วยรักษาปกป้องงานปักผ้าแบบดั้งเดิมที่เรียกว่า ปักเหยา ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมที่เป็นอยู่

นวัตกรรม

นวัตกรรมหมายถึง แนวทาง รูปแบบ วิธีการ คำนิยาม ระบบใหม่ ๆ ที่เกิดจากการปรับปรุงพัฒนา เพื่อหาวิธีการตอบสนองความต้องการ ปรับปรุงสิ่งที่มี แก้ไขปัญหาทางสังคม รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาทางสังคม นวัตกรรมทางสังคมมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งทางเทคโนโลยีและเป็นนวัตกรรมในความสัมพันธ์ทางสังคม ในรูปแบบการกำกับดูแลอีกด้วย นวัตกรรมทางสังคมมีคุณค่าในการนำไปพัฒนาเปลี่ยนแปลงปรับปรุงใช้ในชีวิตประจำวันที่หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ บริการสาธารณะการปกป้องสิ่งแวดล้อม สวัสดิการทางสังคม เป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการพัฒนาทางสังคมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาจากสิ่งเดิมสู่สิ่งใหม่ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อดำเนินกิจกรรมได้และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในชุมชนที่เป็นอยู่รวมทั้งสามารถพัฒนาต่อไปได้ในอนาคต จากการอ้างอิง (ทิศนา ขวมนมณี, 2559) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม หมายถึง แนวคิด แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการกระบวนการ สื่อและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งได้รับการคิดค้นและจัดทำขึ้นใหม่เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ให้ความหมายว่านวัตกรรม เป็นสิ่งที่ทำขึ้นใหม่หรือแตกต่างจากเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิด วิธีการ

หรืออุปกรณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมิได้มีการให้ความหมายและลักษณะของนวัตกรรมว่า นวัตกรรม หมายถึง “ทำใหม่” เปลี่ยนแปลง โดยนวัตสิ่งใหม่ ๆ เข้ามา ถ้าเป็นทางการศึกษาก็เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาทางการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการ (Thairath, 2024) ให้ความหมายคำว่า นวัตกรรม คือ แนวคิดใหม่หรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ต่อยอดและใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยอาศัยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เกิด ประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ สามารถช่วยสร้างมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจได้ คำว่า “นวัตกรรม” ในภาษาอังกฤษก็คือ Innovation ซึ่งเป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินอย่าง “Innovare” หมายถึง “ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา”

ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของสังคมย่อมส่งผลให้เกิดการพัฒนา การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งการพัฒนานั้นคือนวัตกรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น จากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมสู่สิ่งใหม่ให้มีรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น รวมทั้งยังสามารถช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ เมื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับวิถีชีวิต ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสังคมให้กับผลิตภัณฑ์ สินค้า การบริการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้รูปแบบวิถีชีวิต มรดกทางภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ยังคงรักษาไว้ได้อย่างยั่งยืน

นวัตกรรมแพชั่น

เป็นนวัตกรรมช่วยเปลี่ยนภาพลักษณ์แฟชั่นจาก Fast Fashion สู่แนวคิด Circular Fashion ที่เน้นการหมุนเวียนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้วยเสื้อผ้าเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานสำหรับมนุษย์ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินชีวิต แต่เดิมมนุษย์ใช้ เสื้อผ้าด้วยความจำเป็นและพอเหมาะกับตนเองจึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ แต่ด้วยสภาพสังคมที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไป มนุษย์มีความต้องการเสื้อผ้ามากขึ้นทั้งที่มีความจำเป็นและไม่จำเป็น (อดุลย์ โชตินิสากรณ์, 2555) เป็นแนวคิดของการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดและแนวทางในการวิจัย การจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืนของการปักเหย้าในการออกแบบแฟชั่นเชิง นวัตกรรม
 เทศมณฑลหลงเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ ให้เป็นพื้นที่
 นวัตกรรม ในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ที่เข้ากับสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งสืบสานมรดกภูมิปัญญาทาง
 วัฒนธรรมอย่างยั่งยืนสืบไป ดังภาพ ต่อไปนี้

ภาพ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเลือกกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบเจาะจงผู้เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมเป็นหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐระดับหัวหน้าผู้กำหนดนโยบายด้านวัฒนธรรม กลุ่มของศิลปินผู้สร้างสรรค์ และผู้นำชุมชนของชาติพันธุ์เย้า เพื่อรับข้อมูลเชิงลึกที่ลึก นักวิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัย นักศึกษา กลุ่มละ 30 คนรวมจำนวนทั้งหมด 150 คน การสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ ในรูปแบบกึ่งโครงสร้าง ช่วยให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเครื่องมือผ่านการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบทดลองใช้ ก่อนใช้เครื่องมือจริงจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

3. ขั้นตอนการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

3.1 เริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านประวัติพัฒนาการของชาติพันธุ์เขยา ภูมิประเทศ ประเพณีความเชื่อ การเย็บปักถักร้อย และการทอทอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทอเขยา เรื่องที่สำคัญได้แก่ แนวคิดการออกแบบแฟชั่น นวัตกรรมสมัยใหม่ ทั้งแนวคิด ทฤษฎี และการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.2 การลงพื้นที่ เน้นการสอบถามที่เจาะจง ระบุกลุ่มประชากรไว้ข้างต้น เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้าผู้กำหนดนโยบาย ด้านวัฒนธรรม กลุ่มของศิลปินผู้สร้างสรรค์ และผู้นำชุมชนของชาติพันธุ์เขยาเพื่อรับข้อมูลเชิงลึกที่ลึก นักวิชาการเกี่ยวกับการทอเขยา นักศึกษา รวมจำนวน 150 คน ผลจากการสอบถามความพึงพอใจแบบผ้าปักเขยาวัฒนธรรมสมัยใหม่

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อหาค่าระดับความพึงพอใจจากกลุ่มประชากรศึกษา 5 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน รวมจำนวนทั้งหมด 150 คน

กลุ่มประชากรศึกษา	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	$\bar{X}$	SD
1. ผู้กำหนดนโยบายด้านวัฒนธรรม			5	15	10	4.17	0.70
2. ศิลปินผู้สร้างสรรค์				10	20	4.67	0.48
3. ผู้นำชุมชนชาติพันธุ์เขยา			5	5	20	4.50	0.78
4. นักวิชาการ			4	10	16	4.40	0.72
5. นักศึกษา		3	7	5	15	4.07	0.72

ภาพ 6 แสดงความพึงพอใจแบบผ้าปักเขยาเชิงวัฒนธรรมสมัยใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการวิเคราะห์จากส่วนต่าง ๆ ที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี การสอบถามมาสังเคราะห์เสนอรูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืน ของการปักเขยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงวัฒนธรรม โดยพรรณนาบรรยาย และนำเสนอภาพแนวทาง

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์ ภาพรวมทุกกลุ่มประชากรมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ที่ดีโดยกลุ่มของศิลปินและกลุ่มผู้นำชุมชน มีความโดดเด่นที่สุดในระดับ "มากที่สุด" ส่วนกลุ่มที่เหลืออยู่ในระดับ "มาก" ข้อมูลนี้นำไปประกอบข้อมูลพื้นฐาน สังเคราะห์การออกแบบแฟชั่นเชิงวัฒนธรรม จากนั้นนำเสนอผลการวิจัยไป

3. นำเสนองานวิจัย

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาจากวัตถุประสงค์ข้อแรก เรื่องประวัติศาสตร์และพัฒนาการของผ้าปักเขยา เริ่มจากตำนานบรรพบุรุษของชาวเขยามีกษัตริย์นามว่า ปานหุ ตามคำกล่าวของชาวเขยา กษัตริย์ปานหุถูกคัดเลือกให้เป็นลูกเขยเนื่องจากเขาทำหน้าที่ได้ดีเยี่ยมในการรับสรีระของกษัตริย์องค์ก่อน และเมื่อเขาแต่งงานกับเจ้าหญิง กษัตริย์ปานหุได้สวมเสื้อคลุมที่มีสีสัน และมีริบบิ้นปักลวดลาย เพื่อปกปิดผมของเขา หลังจากเมื่อกษัตริย์ปานหุสิ้นพระชนม์ ลูกหลานของกลุ่มชาติพันธุ์เขยา สวมเสื้อผ้ายาวและปกปิดคอคอคอไม้เพื่อรำลึกถึงกษัตริย์ปานหุ พบว่าในช่วงแรกของการปักผ้าของชาวเขยาส่วนใหญ่ใช้เพื่อตกแต่งร่างกายสะท้อนถึงความงาม ความรัก การดำรงชีวิตของชาวเขยา ประเด็นเรื่องพัฒนาการของผ้าปักเขยาพบหลักฐานทางด้านเอกสารกล่าวถึง ในสมัยราชวงศ์สุย มีกระโปรงประดับเป็นการต่อยอดของงานปักหัตถกรรมพื้นบ้าน ต่อมาในสมัยราชวงศ์ถังและสมัยราชวงศ์ซ่ง พบว่างานปักของชาวเขยาได้รับความนิยมและนำมาใช้ในการแต่งกายอย่างแพร่หลายหลักฐานในหนังสือ “ก๊วยไห่เหิงจื่อ” และ

“ก๊วยหยางจื้อ” บรรยายถึงสีสันของเสื้อผ้าชาวเหยา มีการปรับปรุงวิวัฒนาการ ธรรมชาติ ภาพสัตว์ ลวดลายเรขาคณิต ในสมัยราชวงศ์หมิงและสมัยราชวงศ์ชิง ทักษะการปักผ้าพัฒนาเรื่อยมาและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน การปักผ้าไม่เพียงแต่ใช้ตกแต่งเสื้อผ้าเท่านั้นได้ขยายไปถึงการตกแต่งทางศิลปะ เช่นงานเสื้อผ้า สายสะพายกระเป๋าสะพาย ผ้าปูโต๊ะและหมอนอิง

ผลการศึกษาจากวัตถุประสงค์ข้อที่สอง ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่พัฒนาการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมให้ยั่งยืน การพัฒนาที่ยั่งยืนของงานเย็บปักถักร้อยของเหยา ในด้านการออกแบบแฟชั่นที่เป็นนวัตกรรมนั้นอยู่ที่การปลูกฝังคนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถรอบด้านซึ่งเข้าใจทั้งการออกแบบและการเย็บปักถักร้อย (88.24%) การสร้างห่วงโซ่การผลิตที่มั่นคงร่วมกับสตูดิโอปักในท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นใจว่ารายได้ของคณงานเย็บปักถักร้อย (70.59%) ปรับปรุงเทคนิคการเย็บปักถักร้อยด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน (58.82%) การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการสร้างแบรนด์และการตลาดเพื่อเพิ่มการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับแฟชั่นการปักของเหยา (64.71%) และการให้นโยบาย การสนับสนุนทางการเงิน และคำแนะนำจากภาครัฐและสมาคมอุตสาหกรรม (52.94%) แง่มุมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและเสริมกำลังซึ่งกันและกัน ร่วมกันสร้างระบบสนับสนุนสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของการเย็บปักถักร้อยของเหยา

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่สาม เสนอรูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมเทศมณฑลหลงเจิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รูปแบบการจัดการพัฒนาการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม จากผลการวิเคราะห์ 4 ปัจจัยหลัก

ปัจจัยแรกแนวทางประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ จากพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของการปักผ้ามีลวดลายที่ปรากฏขึ้นมากมาย ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงสมัยปัจจุบัน ขาดการรวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการ ด้วยแต่เดิมการเรียนรู้จากแม่สู่ลูกเป็นวิธีการเรียนรู้ในอดีตที่ผ่านมา หากมีการประยุกต์รวบรวมความรู้ในกลุ่มชาติพันธุ์ จะทำให้ข้อมูลบางอย่างที่ขาดการรับรู้ได้เพิ่มขึ้นมาให้กับผู้สร้างสรรค์ได้กลับนำมาใช้ให้มีชีวิตขึ้นใหม่ได้และยังบันทึกข้อมูลมรดกในอดีตเก็บไว้อย่างมีระบบ โดยต้องอาศัยการจัดการ

ปัจจัยที่สองแบบองค์ประกอบผ้าปักเหยา เทคนิค ลวดลาย จากการประยุกต์นำเอาหลักวิชาการเก็บรวบรวมองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ สิ่งที่สำคัญที่จะนำไปสู่ในการออกแบบแฟชั่นเย็บปักถักร้อยของชาวเหยา ในด้านการออกแบบแฟชั่นที่เป็นนวัตกรรมนั้นอยู่ที่การปลูกฝังคนรุ่นใหม่ จากการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสามารถรอบด้านซึ่งเข้าใจทั้งการออกแบบและการเย็บปักถักร้อย (88.24%) การสร้างห่วงโซ่การผลิตที่มั่นคงร่วมกับสตูดิโอปักในท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นใจว่ารายได้ของคณงานเย็บปักถักร้อย (70.59%) การปรับปรุงเทคนิคการเย็บปักถักร้อยด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน (58.82%) การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการสร้างแบรนด์และการตลาด เพื่อเพิ่มการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับแฟชั่นการปักของเหยา (64.71%) และการให้นโยบายการสนับสนุนทางการเงิน และคำแนะนำจากภาครัฐ และสมาคมอุตสาหกรรม (52.94%) แง่มุมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและเสริมกำลังซึ่งกันและกัน ร่วมกันสร้างระบบสนับสนุนสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของการเย็บปักถักร้อยของเหยา

ปัจจัยที่สามการผสมผสานรูปแบบในประเทศและต่างประเทศกับความทันสมัยของแฟชั่น เพื่อให้เกิดความทันสมัยจึงต้องมีการเรียนรู้งานแฟชั่นร่วมสมัย ต้องอาศัยนักวิชาการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้นำชุมชนสื่อสารให้กับผู้สร้างสรรค์ ได้เรียนรู้แนวโน้มร่วมสมัยของแฟชั่น ความต้องการของตลาด

ปัจจัยที่สี่ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์สมัยใหม่ ตั้งแต่ปัจจัยข้อแรกจะแฝงนวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมช่วยทำให้การสร้างสรรค์ผลงานมีคุณภาพ มีการปกป้องรักษาความเป็นอัตลักษณ์ มีความตระหนักหวงแหนศิลปวัฒนธรรมของตน จะเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจออกสู่ภายนอกได้จำนวนที่มากขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาข้อแรกเรื่องประวัติศาสตร์และพัฒนาการของผ้าปักเหยา เริ่มจากตำนานบรรพบุรุษของชาวเหยา มีกษัตริย์นามว่า ปานหู ตามคำกล่าวของชาวเหยา กษัตริย์ปานหู ถูกคัดเลือกให้เป็นลูกเขยเนื่องจากเขาทำหน้าที่ได้ดีเยี่ยมในการรับศิระของกษัตริย์องค์ก่อน และเมื่อเขาแต่งงานกับเจ้าหญิง กษัตริย์ปานหูได้สวมเสื้อคลุมที่มีสีสัน และมีริบบิ้นปัก เพื่อปกปิดผมของเขา หลังจากเมื่อกษัตริย์ปานหูสิ้นพระชนม์ลง ลูกหลานของกลุ่มชาติพันธุ์เหยา สวมเสื้อผ้าลายจุดและปกคอดอกไม้เพื่อรำลึกถึงกษัตริย์ปานหู พบว่าในช่วงแรกของการปักผ้าของชาวเหยาส่วนใหญ่ ใช้เพื่อตกแต่งร่างกายสะท้อนถึงความงาม ความรัก การดำรงชีวิตของชาวเหยา ประเด็นเรื่องพัฒนาการของผ้าปักเหยาพบหลักฐานทางด้านเอกสาร กล่าวถึงในสมัยราชวงศ์สุย มีกระโปรงปะติดเป็นการต่อยอดของงานปักหัตถกรรมพื้นบ้าน ต่อมาในสมัยของราชวงศ์ถังและสมัยราชวงศ์ซ่ง พบว่างานปักของชาวเหยาได้รับความนิยม และนำมาใช้ในการแต่งกายอย่างแพร่หลาย หลักฐานในหนังสือ “ก๊วยให้หยูเหิงจื้อ” และ “ก๊วยหยางจื้อ”

บรรยายถึงสีสันทนของเสื้อผ้าชาวเหยา แสดงให้เห็นถึงการประยุกต์การปักเสื้อผ้าของชาวเหยา สมัยซึ่งได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการปักรูปทิวทัศน์ ธรรมชาติ ภาพสัตว์ ลวดลายเรขาคณิต ในสมัยราชวงศ์หมิงและสมัยราชวงศ์ชิง ทักษะการปักผ้าพัฒนาเรื่อยมา และเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน การปักผ้าไม่เพียงแต่ใช้ตกแต่งเสื้อผ้าเท่านั้นขยายไปถึงการตกแต่งทางศิลปะ เช่น งานเสื้อผ้า สายสะพายกระเป๋าสะพาย ผ้าปูโต๊ะหมอนอิง เป็นต้น สอดคล้องกับ การศึกษาของ นักวิชาการ (thairath, 2024) กล่าวว่านวัตกรรมคือ แนวคิดใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ที่ต่อยอดและใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยอาศัยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ สามารถช่วยสร้างมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจได้

2. ผลการศึกษาจากวัตถุประสงค์ข้อที่สอง ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่พัฒนาการปักเหยาในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรมให้ยั่งยืน ผลจากการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสามารถรอบด้านซึ่งเข้าใจทั้งการออกแบบและการเย็บปักถักร้อย (88.24%) การสร้างห่วงโซ่การผลิตที่มั่นคงร่วมกับสตรีงานปักในท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นใจว่ารายได้ของแรงงานเย็บปักถักร้อย (70.59%) การปรับปรุงเทคนิคการเย็บปักถักร้อยด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน (58.82%) การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการสร้างแบรนด์และการตลาด เพื่อเพิ่มการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับแฟชั่นการปักของเหยา (64.71%) และการให้นโยบายการสนับสนุนทางการเงิน และคำแนะนำจากภาครัฐและสมาคมอุตสาหกรรม (52.94%) แม้มุมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและเสริมกำลังซึ่งกันและกัน ร่วมกันสร้างระบบสนับสนุนสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของการเย็บปักถักร้อยของเหยา

3. เสนอรูปแบบการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม เทศมณฑลหลงเจิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าการจัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่พัฒนาดังนี้

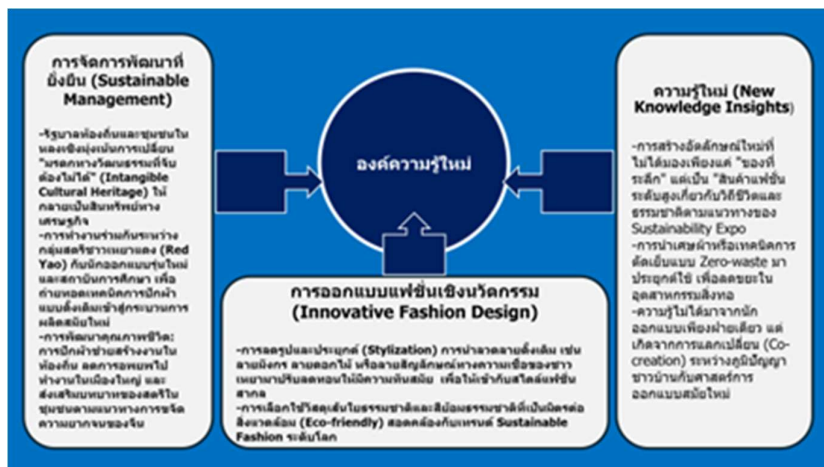
3.1 แนวทางประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ พื้นความมีชีวิตชีวา มาจากพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของการปักผ้ามีลวดลายที่ปรากฏขึ้นมากมาย ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงสมัยปัจจุบัน ขาดการรวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการ ด้วยแต่เดิมการเรียนรู้จากแม่สู่ลูก เป็นวิธีการเรียนรู้ในอดีตที่ผ่านมาหากมีการประยุกต์รวบรวมความรู้ในกลุ่มชาติพันธุ์ จะทำให้ข้อมูลบางอย่างที่ขาดการรับรู้ ได้ฟื้นขึ้นมาให้กับผู้สร้างสรรค์ได้กลั่นนำมาใช้ให้มีชีวิตชีวาขึ้นใหม่ได้ และยังบันทึกข้อมูลมรดกในอดีตเก็บไว้อย่างมีระบบ ทั้งนี้ต้องอาศัยการจัดการ ให้ชาวเหยาเห็นความสำคัญ

3.2 แบบองค์ประกอบผ้าปักเหยา เทคนิค ลวดลาย จากการประยุกต์นำเอาหลักวิชาการเก็บรวบรวมองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ เริ่มจากประวัติความเป็นมาแล้ว สิ่งที่สำคัญที่จะนำไปสู่ในการออกแบบแฟชั่น จำเป็นจะต้องมีความรู้เรื่ององค์ประกอบของผ้าปัก โดยเฉพาะเทคนิค วิธีการสร้างงาน ลวดลายสีสันทนนำมาใช้ ตลอดจนความหมายของลายและการสวมใส่ในเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ทำให้งานแฟชั่นมีความยั่งยืนได้สอดคล้องกับผลงานของ (ณัฐินี ศรีบุญวงศ์, 2557) ให้เห็นว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ คือกิจกรรมการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (Design is a goal-directed problemsolving) เป็นการกระทำของมนุษย์ ด้วยจุดประสงค์ที่ต้องการแจ้งผลเป็นสิ่งใหม่ ๆ มีทั้งที่ออกแบบเพื่อสร้างชิ้นใหม่ให้แตกต่างจากของเดิมหรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม ความสำคัญของการออกแบบ เป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่จะทำให้กระบวนการในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ประสบความสำเร็จในตลาดและตรงตามเป้าหมาย

3.3 การผสมผสานรูปแบบในประเทศและต่างประเทศกับความทันสมัยของแฟชั่น เพื่อให้เกิดความทันสมัยจึงต้องมีการเรียนรู้งานแฟชั่นร่วมสมัย ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ การเรียนรู้ในสิ่งนี้ของกลุ่มผู้สร้างสรรค์อาจต้องอาศัยนักวิชาการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้นำชุมชนสื่อสารให้กับผู้สร้างสรรค์ ได้เรียนรู้แนวโน้มร่วมสมัยของแฟชั่นมีความต้องการของตลาดซึ่งสอดคล้องกับ (XU QIANLI, 2006) ให้เห็นว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ คือการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นข้อสรุปผลของความต้องการในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยการรู้จักวางแผนจัดตั้ง ขั้นตอน รู้จักเลือกวัสดุและวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการ โดยให้สอดคล้องกับรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิด ตามความคิดสร้างสรรค์

3.4 ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์สมัยใหม่ ตั้งแต่ปัจจัยข้อแรกจะแฝงนวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยทำให้การสร้างสรรคผลงานมีคุณภาพ มีการปกป้องรักษาความเป็นอัตลักษณ์ของผ้าปักเหยา ให้ตระหนักวางแผนศิลปวัฒนธรรมของตน อีกทั้งมีผลผลิตทางเศรษฐกิจออกสู่ภายนอกได้จำนวนที่มากขึ้น มีความโดดเด่นนอกจากภูมิทัศน์ธรรมชาติแล้ว และสามารถลดมลพิษอีกด้วย ทำให้งานแฟชั่นมีความยั่งยืนได้แนวคิดนี้สอดคล้องกับนักวิชาการ (ทิศนา แคมมณี, 2559) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม หมายถึง แนวคิด แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ สื่อและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งได้รับการคิดค้นและจัดทำขึ้นใหม่เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา (Thairath, 2024) นวัตกรรม คือ แนวคิดใหม่ หรือ

สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ที่ต่อยอดและใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยอาศัยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ สามารถช่วยสร้างมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจได้ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการ (ชลธิชา วงศ์อ่อนตา, 2557) ให้ความเห็นว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือกระบวนการ สร้างสรรค์ประเภทหนึ่งของมนุษย์มีความสวยงามโดดเด่น โดยใช้องค์ประกอบของทฤษฎีต่าง ๆ และใช้วัสดุนานาชนิดเป็นวัตถุดิบในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสนองความต้องการในการดำรงชีวิตประจำวันให้มีความสะดวกสบายขึ้น หรือเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทางกายภาพ หรือเพื่อพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้คุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม

ภาพ 7 องค์ความรู้จากการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป รูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดในชุมชนเทศบาลเมืองหางเซิง เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของวิถีสังคมที่เข้ามาสู่ชุมชน ทั้งค่านิยมความเชื่อ วิถีวัฒนธรรม กระบวนการทางสังคม ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้เกิดวิถีวัฒนธรรมใหม่ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่คนในชุมชน ควรให้ความสนใจและตระหนักเป็นอย่างดี โดยนำแนวทางการจัดการการพัฒนาที่ยั่งยืนของการปักหมุดในการออกแบบแฟชั่นเชิงนวัตกรรม มาปรับประยุกต์ใช้ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมให้คงอยู่ โดยอาศัยความรู้ที่มีพัฒนาจากสิ่งเดิมสู่สิ่งใหม่อย่างนวัตกรรมสร้างสรรค์ในรูปแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จะทำให้ชุมชนยังคงรักษาวิถีดั้งเดิมและหลอมรวมกับแนวทางใหม่ ให้เป็นพหุสังคมร่วมจึงจะสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรส่งเสริมวิถีภูมิวัฒนธรรมทางสังคมที่มีให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสภาพแวดล้อมรอบข้าง โดยต่อยอดให้เป็นนวัตกรรมใหม่ ที่มีประโยชน์ คุณค่า ต่อผู้คนและสังคมเพื่อจะได้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

ชลธิชา วงศ์อ่อนตา. (2557). ความหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2566, จาก

http://chonticha13104.blogspot.com/2014/06/blog-post_9786.html

ณัฐธินี ศรีบุญวงศ์. (2557). ความหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2566, จาก

http://natthinee13101.blogspot.com/2014_06_01_archive.html

ทิตินา แหมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

- อดุลย์ โชตินิสากรณ์. (2555). **หันมองโอกาสในตลาดเสื้อผ้าเด็กในอินเดีย**. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2567, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/637011>
- CGTN. (2024). **The successor of Yao ethnic embroidery in Guangxi**. Retrieved October 18, 2024, from <https://thai.cgtn.com/2024/11/08/ARTI1731055399996342>
- Chen, JiaYu. (2021). **Exploration on the Intangible Cultural Heritage Technique of She Ethnic Group in the Teaching of Fashion Design Under the Background of Cross-boundary Integration**. Conference on 7th International Conference on Social Science and Higher Education (ICSSHE 2021). Vol 598, 2021, pp. 13-18
- Chui, Haiwei. (2013). Formation and Preliminary Implementation Study of China's Sustainable Development Strategy (1992-2002). **Central Party School of the Communist Party of China**.
- People's Newspaper. (2024). **Yao women demonstrate their embroidery skills in southern China's Guangxi**. retrieved May 15, 2024, from <http://en.people.cn/n3/2024/0308/c98649-20142712.html>
- Song, Junhwa, (2023). The Concept of Sustainable Development and Systematic Protection of Intangible Cultural Heritage. **Cultural Heritage**, 3, 1-8.
- Thairath. (2024). **Know what "innovation" is, how many types there are, and what can it be applied to?**. retrieved December 15, 2024, from <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2225171>
- Xu, Qianli. (2006). **Product Family Design based on a design reuse model**. Retrieved October 2, 2016, from <http://scholarbank.nus.edu.sg/bitstream/handle/10635/16194/XQLThesis>
- Zhang, Ling. (2021). Intangible Cultural Heritage and Sustainable Development. **Forum on Folk Culture**, 1.